

Stanowisko
Zarządu Związku Województw RP
z dnia 29 września 2022 r.

w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (projekt z lutego 2022)

Odnosząc się do prośby Przewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w przedmiocie wydania opinii do przedłożonego projektu ustawy o zmianie ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (projekt z lutego 2022) – Zarząd Związku Województw RP wskazuje, iż wnikliwa analiza Projektu prowadzi do wniosku, że jego wejście w życie zniweczy pierwotne założenia ustawodawcy. Ratio legis Ustawy polega na zapewnieniu klarownego dialogu pomiędzy Rządem a samorządem terytorialnym oraz reprezentację poszczególnych szczebli samorządów w Komitecie Regionów.

Poszerzenie katalogu członków Komisji Wspólnej o organizacje reprezentujące przekrojowo wszystkie grupy jednostek samorządu terytorialnego zdecydowanie ten dialog zaburzy. Nie wykluczone, że w praktyce przedstawiciele tego samego stopnia podziału terytorialnego będą mieć odrębne zdania na dany temat, np. przedstawiciele ogólnopolskiej organizacji reprezentującej wszystkie kategorie jednostek samorządu terytorialnego, w tym gminną nie zgodzą się z przedstawicielami samorządu gmin. Wskazany dwugłós we współpracy z Rządem i pracy w Komitecie Regionów Unii Europejskiej nie gwarantuje należytej realizacji zadań przewidzianych Ustawą.

De facto zdanie przedstawicieli ogólnopolskiej organizacji reprezentującej wszystkie kategorie jednostek samorządu terytorialnego i ogólnopolskiej organizacji reprezentującej regionalne organizacje samorządowe należałoby uznać jako głos mieszany.

Tym samym na etapie stanowienia prawa mamy do czynienia z naruszeniem zasady sprawiedliwości społecznej.

Projekt budzi wątpliwości w zakresie zgodności z kolejną zasadą wyinterpretowaną z art. 2 Konstytucji, tj. zasadą przyzwoitej legislacji. Zasada przyzwoitej legislacji jest jednym z fundamentów demokratycznego państwa prawnego. Przywołana zasada ma na celu takie ukształtowanie procesu legislacyjnego, aby tworzone prawo było racjonalne i stanowiło pełną ochronę jego adresatów.

Jednocześnie, w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego podkreśla się, iż stanowienie przepisów niejasnych i wieloznacznych jest sprzeczne z Konstytucją

(wyr. TK z 3 grudnia 2002 r., sygn. P 13/02, OTK Seria A rok 2002, Nr 7, poz. 90, wyr. TK z: 21 marca 2001 r., K 24/00, OTK ZU nr 3/2001, poz. 51).

Zdecydowanie przepisy Projektu będą problematyczne na etapie stosowania prawa. Analizowany Projekt, wbrew pierwotnym celom legislacyjnym, dopuszcza zaangażowanie w Komisji Wspólnej i Europejskiego Komitetu Regionów dwóch niereprezentatywnych organizacji. Dotychczas w ww. Komisjach zasiadali przedstawiciele organizacji skupujących członków z danego szczebla samorządu terytorialnego. Nawet skorzystanie z założenia racjonalnego prawodawcy nie usunie problemu związanego ze stosowaniem nowych przepisów, tj. nie będzie można uniknąć dwugłosu przedstawicieli tego samego samorządu w dialogu z Rządem, czy w przedstawieniu stanowiska przed organami wspólnotowymi.

Przepisy Projektu ingerują w suwerenność gmin i pozostałych jednostek samorządu terytorialnego, ponieważ zaburzają reprezentatywność jednostek w Komisji Wspólnej i Europejskim Komitecie Regionów. Dopuszczenie Związku Samorządów Polskich oraz Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych do decydowania o funkcjonowaniu poszczególnych samorządów terytorialnych i udziału w polityce państwa wobec samorządu terytorialnego, a także o sprawach dotyczących samorządu terytorialnego znajdujących się w zakresie działania Unii Europejskiej i organizacji międzynarodowych, do których Rzeczpospolita Polska należy, nie daje gwarancji działania na korzyść odpowiednich szczebli samorządu. Prawdopodobnie głos ww. organizacji będzie odzwierciedlał wolę członków tego samorządu, który jest reprezentowany przez przeważającą liczbę jego przedstawicieli.

Konkludując, Zarząd Związku Województw RP wskazuje, iż:

1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (projekt z lutego 2022) nie jest zgodny z art. 2 i art. 164 ust. 3 Konstytucji.
2. Stosowanie projektowanej nowelizacji, poprzez dopuszczenie możliwości oddania głosu mieszanego rozproszy interesy poszczególnych samorządów.
3. Projekt, w szczególności ingeruje w zaangażowanie samorządów województw w forum wypracowywania wspólnego stanowiska Rządu i samorządu terytorialnego, ponieważ o łącznie 4 osoby, na korzyść organizacji mieszanych, zmniejsza liczbę przedstawicieli w Komisji wspólnej.
4. Przepisy Projektu ingerują w suwerenność gmin i pozostałych jednostek samorządu terytorialnego, ponieważ zaburzają reprezentatywność jednostek w Komisji Wspólnej i Europejskim Komitecie Regionów.

Olgiard Geblewicz

Prezes Zarządu
Związku Województw RP